

بررسی چالش های مراکز آموزش از راه دور

سیامک موسوی، زیلا فصاحت دوست

۱عضوهیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی عجیشیر s.siamak_mousavi@yahoo.com

۲دانشجوی علوم تربیتی (آموزش و بهسازی منابع انسانی)

چکیده

اهمیت توسعه آموزش از راه دور با پیشرفت روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات در حال افزایش است؛ به طوری که اکثر کشورهای پیشرفته رو به الکترونیکی کردن آموزش خود در مدارس، دانشگاه ها، مؤسسات آموزشی کرده اند. در این تحقیق با استفاده از پرسشنامه نظرات کلیه کارشناسان آموزش از راه دور در استان آذربایجان شرقی که دارای حداقل مدرک تحصیلی لیسانس و حداقل سابقه فعالیت ۵ سال بودند، جمع آوری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از روابط تئوری خاکستری و *FMEA* به کار برده شده است. پس از انجام محاسبات ریسک ناشی از عدم توانایی مالی برخی از خانواده ها، ریسک ناشی از هزینه بر بودن فرهنگ سازی استفاده از اینترنت، ریسک ناشی از هزینه بر بودن ایجاد زیرساخت های لازم در منازل (از قبیل اینترنت، رایانه)، ریسک ناشی از عدم تخصیص بودجه به مراکز آموزش از راه دور، ریسک فقدان سرمایه گذاری کافی در این زمینه، ریسک ناشی از هزینه بر بودن توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، ریسک ناشی از هزینه به روز کردن سیستم ها و ریسک ناشی از تأمین هزینه جذب منابع انسانی متخصص به ترتیب در رتبه های اول تا هشتم قرار گرفتند. کلیدواژه - ریسک، توسعه آموزش، آموزش از راه دور، تئوری خاکستری، (*FMEA*)

۱-مقدمه

شنیداری و کاهش ساعات حضور در کلاس های درس برحسب موضوع دروس انجام می پذیرد. به عبارت دیگر آموزش از راه دور از طریق مراکز به صورت مکاتبه ای (ارسال کتاب لوح فشرده برای دانش آموزان، تشکیل محدود کلاس های رفع اشکال و هدایت و مشاوره آموزشی) ارائه می شود. در این تحقیق آموزش از راه دور، اجرای برنامه های آموزشی و درسی به شیوه مکاتبه ای و مجازی است.

آموزش از راه دور با بهره گیری از پیشرفت های سریع در حوزه ی فناوری اطلاعات و ارتباطات نسبت به شکل ابتدائی خود که آموزش مکاتبه ای بوده راه تکاملی سریعی را طی کرده است و امروزه تقریباً تمام کشورهای جهان اعم از پیشرفته و در حال پیشرفت به استفاده از آن روی آورده اند و آموزش از راه دور را در مجموعه برنامه های آموزشی خود قرار داده اند. (۳)

پنج نظریه عمده درباره آموزش از راه دور عبارت اند از:

(۱) نظریه فردی کردن مطالعه مستقل: رویکردی لیبرال است که از سوی چارلز در قالب یک دستورالعمل بیان شده است. در این رویکرد آموزش باید درجایی که یادگیرندگان (حتی یک یادگیرنده) حضور دارند فراهم شود، هر چند معلمی در همان

آموزش از راه دور نظام آموزشی نوپایی است که نخستین بار در سال ۱۸۵۰ به صورت مکاتبه ای در موسسه آموزشی مکاتبه ای انگلیس و پس از آن در مؤسسات آلمان و سوئد ظهور کرد. آموزش از راه دور ابتدا به صورت مکاتبه ای بود که با پیشرفت فناوری از آغاز نیمه دوم قرن بیستم با تحول آموزشی مکاتبه ای پا به عرصه وجود گذاشت در حقیقت آموزش از راه دور به موازات تکامل فناوری جدید از دل آموزش مکاتبه ای پدید آمد. (۱). با به کارگیری شبکه جهانی اینترنت در اوایل دهه ۱۹۹۰ تحول بنیادین در فناوری های ارتباط و توسعه محیط های یادگیری ایجاد گردید. اینترنت با تلفیق تمام امکانات تلگراف، تلفن، رادیو و کامپیوتر به صورت یک وسیله کامل برای پخش و توزیع اطلاعات و رسانه ای برای همکاری و تعامل بین افراد بدون توجه به موقعیت جغرافیایی آنان درآمده است. (۲).

«آموزش هایی است که بر اساس برنامه های مصوب وزارت آموزش و پرورش برای آموزش تمام یا بخشی از موضوعات درسی دوره آموزش متوسطه (راهنمایی تحصیلی، متوسطه پیش دانشگاهی) با تأکید بر فراگیری دروس از طریق دیداری یا